

VRIENDEN KRANT

Keramiekmuseum Princessehof

Door Nirdosh van Heesbeen, van het bestuur van de Vereniging van Vrienden

Opening jubileum tentoonstelling GOUDEN VRIENDEN

De Vereniging van Vrienden van het Princessehof is een bijzondere vereniging in die zin dat ze in de 50 jaar van haar bestaan, wat dit jaar wordt gevierd, een eigen collectie hedendaagse keramiek heeft opgebouwd die permanent in bruikleen is bij het museum. Om dit jubileum te vieren is er een selectie gemaakt uit de 136 stukken die de collectie rijk is. Deze selectie wordt tentoongesteld onder de naam *Gouden Vrienden*.

Deze tentoonstelling geeft een beeld van de ongekennde mogelijkheden die keramische kunstenaars de laatste 50 jaar tot hun beschikking kregen. Dit dankzij het feit dat veel keramische materialen, die voorheen alleen voor de industrie beschikbaar waren, nu voor de studio keramist op de markt werden gebracht. Dit gaf aan veel kunstenaars die in andere disciplines werkten ook een mogelijkheid hun werken in keramiek uit te voeren.

Een uitbundige jubileumtentoonstelling, met werk van kunstenaars uit binnen- en buitenland waarvan sommige stukken voor het eerst op zaal staan. Zeker een bezoek waard. ■

Tip: de publicatie *Verzamelde Vrienden Keramiekcollections van de Vrienden van Keramiekmuseum Princessehof* is voor slechts 10 euro te koop in onze museumwinkel

Opening van de tentoonstelling *Gouden Vrienden*. Foto's door Ruben van Vliet.

PORSELEINKOORTS

Opening porseleinkoorts

Zaterdag 2 maart opende de tentoonstelling *Porseleinkoorts: het witte goud van Augustus de Sterke en Madame de Pompadour*. Met een feestelijk programma met verschillende activiteiten ontvingen we de eerste bezoekers in de tentoonstelling. Er werd genoten van live muziek door het TOK!-kwartet, geïnspireerd op de achttiende eeuw en de tentoonstelling. Gasten liepen mee met een museumgids in een speedtour of staken zelf de handen uit de mouwen en gingen aan de slag met het beschilderen van keramiek in het Kleicafé.

Symposium Porseleinkoorts

Vrijdag 14 juni organiseerde het Prinsessehof een symposium dat de thema's rond *Porseleinkoorts* belichtte.

Het symposium bood een verdieping op het oorsprongsverhaal van het Europese porselein. Aan bod kwamen onder meer de reactie van het hof van de Chinese keizer Qianlong op de Europese porseleinproductie, evenals de fascinatie voor Sèvres-porselein in Engeland na de Franse revolutie. Het recent afgesloten digitaliseringsproject van de Aziatische keramiekcollectie van Augustus de Sterke in Dresden biedt nieuwe onderzoeksmogelijkheden, die ook aan bod kwamen.

Porseleincast podcast

Conservatoren Denise Campbell en Laura Smeets nemen de luisteraar in een podcast mee naar de verhalen achter de tentoonstelling *Porseleinkoorts*. Van loslippige,

Foto door Hoge Noorden/Jacob van Essen

dronken alchemisten en kibbelende collega's in de keramiekkolven tot de krankzinnige porseleinverzameling van Augustus de Sterke en het opmerkelijke levensverhaal van Madame de Pompadour, beschermvrouwe van de porseleinfabriek in Sèvres en 'onofficiële Minister van Cultuur' van Frankrijk.

Foto door Hoge Noorden/Jacob van Essen

Rondleiding bij opening Porseleinkoorts, foto door Ruben van Vliet

20.000ste bezoeker in *Porseleinkoorts!*

Donderdagochtend 11 juli ontving Keramiekmuseum Princessehof de 20.000ste bezoeker voor de tentoonstelling *Porseleinkoorts*. Jan en Hilde Wilzing uit Epe kwamen speciaal voor het Princessehof naar Leeuwarden "Zo'n bekend museum moeten we een keer bezocht hebben!". Ze werden hartelijk ontvangen en kregen van directeur Kris Callens een bos bloemen en de conservatoren van de tentoonstelling Denise Campbell en Laura Smeets overhandigden hen het boek *Porseleinkoorts: het wonderbaarlijke ontstaan van Europees porselein*.

Publicatie *Porseleinkoorts*

Publicatie *porseleinkoorts*

Vrienden van Keramiekmuseum Princessehof ontvingen een gratis boek! Nieuwe Vrienden konden kiezen uit ons kookboek of de nieuwe, rijk geïllustreerde publicatie bij *Porseleinkoorts*. Aan de hand van een aantal sleutelfiguren wordt in de publicatie de wonderbaarlijke ontstaansgeschiedenis van Europees porselein verder uitgediept.

Zelden werd een kunsthistorisch boek bevolkt door zulke kleurrijke figuren, zoveel intriges en zoveel overdadige en exuberante voorwerpen. Naast de curatoren van *Porseleinkoorts*, Denise Campbell en Laura Smeets, hebben experts uit Duitsland, Frankrijk en Engeland bijdragen geschreven voor de publicatie. ■

Van links naar rechts: Laura Smeets, Denise Campbell, Hilde en Jan Wilzing, Kris Callens. Foto Lucas Kemper.

Vriendennieuws

BEZOEK VRIENDEN TEGELMUSEUM OTTERLO 30 NOVEMBER

Donderdag 30 november 2023 brachten de vrienden van Keramiekmuseum Princessehof een bezoek aan het Tegelmuseum in Otterlo. Het Nederlands Tegelmuseum heeft een mooie collectie tegels en tableaus uit de tijd van de ontwikkeling van de Nederlandse art nouveau (1895-1914). De tegels met kleurige accenten waren afkomstig uit gebouwen die helaas gesloopt zijn, waarbij de oorspronkelijke context en de samenhang met andere vormen van toegepaste kunst verloren is gegaan. Met de combinatie van tegeltableaus en foto's van architectuur in het museum, werd de samenhang met andere vormen van toegepaste kunst weer duidelijk zichtbaar. ■

Foto's van bezoek vrienden aan Tegelmuseum Otterlo

NIEUWJAARSBORREL 13 JANUARI

Zaterdag 13 januari 2024 klonken de glazen voor een toast op het nieuwe jaar. Met onze Vereniging van Vrienden van Keramiekmuseum Princessehof, de directie en medewerkers van het museum. Tijdens de bijeenkomst was er speciale aandacht voor de tentoonstelling Sustainable Ceramics #1: Recycled, Repaired, Reactivated. ■

Proost!, foto door Ruben van Vliet

COLLECTIENIEUWS: JUBILEUMCADEAU

AANKOOP KINRANDEBOX

Een zeldzame 16de-eeuwse kinrande doos uit Jingdezhen, China kon worden verworven en toegevoegd aan de vaste presentatie, met genereuze steun van het Mondriaan fonds, de Vrienden van

het Prinsessehof en de Club Céramique van het Prinsessehof. De vierdelige porseleinen stapeldoos, gedecoreerd met overglazuur ijzerrood en bladgoud, werd vermoedelijk gebruikt als luxe-

item tijdens de Japanse theeceremonie. Wereldwijd zijn slechts drie van dergelijke stukken bekend, waarvan de andere twee zich bevinden in privécollecties in Japan en Brazilië. ■

Onthulling van de Kinrande box, foto door Ruben van Vliet

Kinrande stapeldoos wordt geïnstalleerd in de vaste presentatie van Keramiekmuseum Prinsessehof, Foto door Hoge Noorden/Jacob van Essen

De Kinrande box in losse onderdelen, foto door Jorge Welsh

Door Denise Campbell, conservator Aziatische Keramiek

BINNENKORT: WU ZETIAN

DE ENIGE KEIZERIN VAN CHINA

In oktober 2024 presenteert Keramiekmuseum Princessehof een tentoonstelling over Wu Zetian (624–705), de enige keizerin in de Chinese geschiedenis. Als eerste museum in Europa wil het museum in Leeuwarden haar bijzondere verhaal tot leven brengen. Een verhaal waarin handel, emancipatie en intriges een hoofdrol spelen. Een verhaal dat zich laat vertellen aan de hand van de

mooiste voorwerpen van keramiek. Een verhaal dat na dertien eeuwen nog springlevend is.

Wu Zetian

Dit najaar wordt de vroege Tang-dynastie (618-907) tot leven gewekt in het Princessehof met een tentoonstelling over de enige vrouw die het in China ooit heeft geschopt tot de hoogst haalbare positie: keizer. Tegen

alle conventies in en met de nodige tegenwerking bestijgt in 690 deze ambitieuze vrouw de troon en neemt de zelfgekozen naam Wu Zhao aan. Ze sticht haar eigen Zhou-dynastie (690-705), waarmee zij de illustere Tang onderbreekt. Tegenwoordig is zij beter bekend onder haar eretitel Wu Zetian, die 'de weg naar de hemel volgend' betekent.

Beeldjes van dansers en muzikanten, China | Tang (618-907) | aardewerk | bruikleen Luoyang Museum

Links: Paardenbeeldje, Tang-dynastiegraf in Guanlin, Luoyang, China | Tang (618-907) | aardewerk, sancai | bruikleen Luoyang Museum

Onder: Portret van Wu Zetian | courtesy of Luoyang Museum.

Tijdens het leven van Wu Zetian is het gebruikelijk om de elite te voorzien van uitgebreide grafgiften bij hun begrafenis. Deze giften worden op verschillende plekken in de graftombe geplaatst en bieden zo bescherming en nut voor het leven in het hierna-maals. Soms wel duizenden objecten worden in lange processies naar binnen gedragen. De tombe van keizer Wu Zetian en haar man keizer Gaozong is na verzegeling nooit weer geopend. Door middel van vondsten uit tombes

van bijvoorbeeld haar schoondochter en een belangrijke generaal uit haar hof, kan haar tijd toch worden geïllustreerd. Deze voorwerpen zijn gemaakt van verschillende materialen zoals (edel) metalen en hout, maar bestaan voor het grootste deel uit een speciaal type aardewerk dat zijn hoogtepunt in deze periode beleeft: het *sancai*-keramiek. Van dieren als paarden en kamelen, leden van de keizerlijke hofhouding en gebruiksvoorwerpen tot buitenlandse handelaren en graansilo's. Werkelijk

alles wordt met een grote levendigheid in klei nagebootst door de kundige ambachtslieden. Een sprekend voorbeeld is het statige paard, dat voorzien is van de zo typische, vlekkerige *sancai* glazuren in de kleuren blauw, oker en groen. Samen vormen de grafgiften een soort microsamenleving in keramiek. Ze geven een bijzonder inzicht in de werking van deze cosmopolitische wereld die onder leiding stond van één van de machtigste vrouwen uit de geschiedenis. ■

Nieuwe kinderdirectie

Het Fries Museum en Keramiekmuseum Prinsessehof hebben kennisgemaakt met hun nieuwe kinderdirectie. Directeur Kris Callens verwelkomde zijn acht fanatieke collega's in het Fries Museum. De leerlingen van IKC Albertine Agnes zullen de musea het komende jaar voorzien van ongezoeten meningen,

waardevolle adviezen en kritische vragen. Daarmee spelen ze een belangrijke rol: de input die de kinderen geven is essentieel voor het toegankelijk en interessant maken van de musea voor leeftijdsgenoten. ■

De nieuwe kinderdirectie, van links naar rechts: Dylan (stand-in voor Joël), Wolf, Silvijn, Thijs, Madina, Kris Callens (directeur-bestuurder), Mads, Levi en Lars. Foto door Lucas Kemper.

AGENDA

30 september t/m 3 oktober 2024

Bezoek Dresden

Dit jaar bestaat de vriendenvereniging 50 jaar, een jubileum dat we graag met elkaar willen vieren door samen af te reizen naar Duitsland om de ontstaansgeschiedenis van Europees porselein te ontdekken. Deze reis is een combinatie van kunst, geschiedenis en vakmanschap en wordt een onvergetelijke belevenis.

Donderdag 24 oktober 2024

Exclusieve opening Wu Zetian

Dinsdag 5 november 2024

Event nalaten aan cultuur

In samenwerking met Museum Belvédère, Stadsschouwburg De Harmonie en het Fries Museum.

Donderdag 28 november 2024

Bezoek Harlinger Aardewerk & Tegelfabriek

Ga mee op excursie door de Harlinger Aardewerk & Tegelfabriek en sluit aan bij een lezing over de ontstaansgeschiedenis van Fries aardewerk.

Colofon

Uitgave van Keramiekmuseum Prinsessehof en Vereniging van Vrienden Keramiekmuseum Prinsessehof

Contact: Keramiekmuseum Prinsessehof, Grote Kerkstraat 9-11, 8911 DZ Leeuwarden
Email: vriend@prinsessehof.nl
Telefoon: 058-2050018.

Vereniging Vrienden van het Prinsessehof, Taniaburg 48, 8926 LX Leeuwarden

Email bestuur: vriend@prinsessehof.nl
vriendenprinsessehof@gmail.com